

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **V. D.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. D. Š., advokátkou, so sídlom v B., proti odporcom **1/ S.**, so sídlom v B., **2/ S.**, so sídlom v B., **3/ N.**, so sídlom v B., **o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10 C 151/2005, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. septembra 2008 sp. zn. 12 Co 152/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcom 1/, 2/, 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 21. novembra 2007 č. k. 10 C 151/2005 – 80 návrh navrhovateľky zamietol a odporcom nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že navrhovateľka sa proti odporcom domáhala zaplataenia 255 763 Sk s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon). Bolo preto potrebné, aby preukázala, či jej vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch), či sa odporcovia dopustili nesprávneho úradného postupu (spočívajúceho v činnosti alebo nečinnosti) a či ku vzniku škody došlo v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom odporcov. Navrhovateľka ako tichá spoločníčka uzatvorila 7. 11. 2001 s obchodnou spoločnosťou B., s. r. o., zmluvu o tichom spoločenstve s vkladom vo výške 100 000 Sk a so spoločnosťou H., a. s., ako veriteľka 14. 9. 2001 zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bola pôžička finančných

prostriedkov vo výške 100 000 Sk, ktorú jej mal dlžník vrátiť v dohodnutej dobe a s dohodnutým úrokom 37,5 % ročne. Týmto vstúpila do záväzkovo právneho vzťahu s týmito spoločnosťami a ich vzájomné práva a povinnosti sa riadia zmluvami a ustanoveniami Občianskeho a Obchodného zákonníka. Navrhovateľka si svoju zmluvnú povinnosť v zmysle uzavretých zmlúv splnila, ale uvedené tzv. nebankové subjekty jej vložené peňažné prostriedky nevrátili. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup odporcov ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa zákona (§ 18). Uzatváranie uvedených zmlúv nebolo v právomoci odporcu 1/ zakázať, preto sa nemohol dopustiť nesprávneho úradného postupu. Ani u odporcov 2/, 3/, nedošlo k nesprávne úradnému postupu a navrhovateľka neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by preukazovali ich nečinnosť. Nestačí len všeobecne poukázať na to, že nepostupovali v súlade so zákonom. Podľa názoru súdu prvého stupňa absentuje aj príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom odporcov a vznikom škody na strane navrhovateľky. Navrhovateľke vznikla škoda v dôsledku platobnej neschopnosti nebankových subjektov plniť si svoje záväzky. Akýkoľvek iný postup (ako ten, ktorý zvolili) štátne orgány, vrátane postupu orgánov činných v trestnom konaní, dokonca ani trestné stíhanie zodpovedných zástupcov nebankových subjektov nemôže ovplyvniť vymožitelnosť pohľadávky navrhovateľky ako poškodenej voči nebankovému subjektu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. septembra 2008 sp. zn. 12 Co 152/2008 na odvolanie navrhovateľky potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Stotožnil sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením, na ktoré poukázal. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný, pretože nie je daná zodpovednosť odporcov za škodu, ktorá navrhovateľke vznikla tým, že obchodné spoločnosti B., s. r. o., a H., a. s., si nesplnili svoje záväzky vyplývajúce z uzavretých zmlúv. V konaní nebol preukázaný ani nesprávny úradný postup odporcov ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa zákona. V súvislosti s uzatváraním zmlúv odporcovia nevykonávali žiadnu činnosť spojenú s výkonom ich právomoci a nemohli porušiť žiadne pravidlá ustanovené právnymi normami pre ich konanie, resp. nemohli porušiť poriadok vyplývajúci z povahy, funkcie alebo cieľov jeho činnosti. Navrhovateľka uzatvorila s nebankovými subjektmi predmetné zmluvy na základe slobodnej a vážnej vôle, ktorá bola prejavovaná určite a zrozumiteľne. Na základe zmlúv vznikol medzi ich účastníkmi súkromnoprávny vzťah, do ktorého nemohol štát zasahovať. Tu platí, že štátne

orgány môžu konať na základe Ústavy Slovenskej republiky a v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Štát má v zmysle zákona č. 385/1999 Zb. o kolektívnom investovaní kompetenciu vykonávať dohľad a v rámci neho ukladať sankcie správcovkým a investičným spoločnostiam, fondom, depozitárom, núteným správcom a likvidátorom v prípade kolektívneho investovania podľa tohto zákona. V danej veci sa ale o kolektívne investovanie nejednalo, pretože dané obchodné spoločnosti nevykonávali činnosť, ktorú je podľa tohto zákona oprávnená vykonávať len správcovká alebo investičná spoločnosť, resp. investičný fond. Nebola teda splnená ani jedna z podmienok vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu podľa § 18 ods. 1 zákona a preto odporcovia za škodu podľa tohto zákona nezodpovedajú. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie navrhovateľka. Žiadala rozsudok krajského súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konania. Poukázala na to, že dôvody uplatňovania náhrady škody podrobne opísala vo svojom návrhu na začatie konania. Bola toho názoru, že škoda jej vznikla už tým momentom, keď zverila svoje finančné prostriedky nebankovému subjektu, ktorý svoju činnosť propagoval ako činnosť podobnú bankovej činnosti a odporcovia mohli zamedziť tomu, aby nebankový subjekt týmto spôsobom na trhu svoju činnosť nepropagoval.

Odporca 1/ sa k dovolaniu nevyjadril a odporcovia 2/, 3/ navrhli dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238

ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním navrhovateľky nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z obsahu dovolania navrhovateľky vyplýva, že namieta, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), čo je síce relevantný dovolací dôvod, ale sám osebe prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovoľateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovoľateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku a nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd vec správne právne posúdil prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Uvedené platí aj vo vzťahu k dovoľateľkou vytýkaným nesprávnostiam skutkovej povahy.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie navrhovateľky neprípustné. Dovolací súd preto jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov, nezaoberal sa vecnou správnosťou skutkových a právnych záverov, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie.

V dovolaní úspešným odporcom dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: